

РЕШЕНИЕ

№ 10561

гр. София, 19.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 29 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и втори март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: КАЛИНА КР. ФИЛИПОВА

при участието на секретаря ВАЛЕНТИНА ВЛ. МИЛОВАНОВА
като разгледа докладваното от КАЛИНА КР. ФИЛИПОВА Гражданско дело
№ 20211110160810 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл.235 и сл. ГПК.

Образувано е по искова молба, уточнена с молба от 11.10.2022 г. /л.68-71 от делото/, от Д. Й. Й. ЕГН ***** срещу с която са предявени обективно кумулативно съединени иски с правно основание чл.86 ал.1 ЗЗД за сумата от 2177,78 лв., представляваща мораторна лихва върху главницата от 8000 лв. за периода 18.02.2019 г. до 24.10.2021 г., присъдена на ищеца с решение №15/29.03.2022 г. на ВКС по гр.д.№1834/2021 г., III г.о., както и иск за сумата в размер на 493, 33 лв., представляващ обезщетение за забавено плащане в размер на законната лихва върху главницата от 8000 лв. за периода 25.10.2021 г. /датата на депозиране на исковата молба, въз основа на която е образувано настоящето производство/ до 03.06.2022 г., присъдена на ищеца с решение №15/29.03.2022 г. на ВКС по гр.д.№1834/2021 г., ГК, III г.о. Претендират се разноси.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК ответникът е депозирал отговор на исковата молба, с който оспорва исковите. Поддържа, че претенцията за сумата в размер на 493,33 лв. представлява недопустим иск, като твърди, че същата представлява искане за присъждане на лихва върху лихва, с което се заобикаля забраната за анатоцизъм. Моли за отхвърляне на исковите.

Съдът, като съобрази събраните доказателства, достигна до следните фактически и правни изводи:

Във връзка с наведените от ответника доводи за недопустимост на исковите претенции съдът приема, че отделен иск по чл.86 ЗЗД за обезщетение за забава плащането на парично задължение е допустим, доколкото макар и акцесорен, този иск има самостоятелен характер. Обусловеността на акцесорните, допълнителни парични задължения от съществуването на

главно задължение, от което те са производни /като вземания за обезщетение за забава, неустойки/ е ирелевантна за възможността те да бъдат предмет на самостоятелна искова защита, тъй като са отделни /макар и зависими, но само в смисъл на основателност на твърдението за съществуването им/ притезания.

Между страните не се спори и от представените по делото писмени доказателства се установява, че с решение от 16.02.2021 г., постановено по в. гр. дело № 2701/2020 г., на Софийския апелативен съд, е потвърдено решение №1183 от 12.02.2020 г., постановено по гр. д. № 2359/2019 г. на Софийски градски съд, ГО I-15 с-в, поправено с решение № 3519 от 16.06.2020 г., постановено по същото дело, в частта му, с която е осъдена на осн. чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ да заплати на Д. Й. Й. сумата от 15 000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от образувано срещу него досъдебно производство № 313/2014г. по описа на СО-ДГП, за престъпление по чл. 284, ал. 1 НК, което е прекратено с постановление на СГП от 28.11.2016 г., ведно със законната лихва върху тази сума за периода от 28.11.2016г. до 17.02.2019г., както и в частта за разноските, направени пред първата инстанция. Със същото решение е обезсилено решение № 1183/12.02.2020 г., постановено по гр. д. № 2359/2019 г. на Софийски градски съд, ГО I-15 с-в в частта му, с която е осъдена да заплати на Д. Й. Й. законна лихва върху главницата от 15000 лв., считано от 18.02.2019 г. до окончателното плащане на сумата, като в тази му част решението е влязло в сила като необжалвано от страните.

Не се спори, че по касационна жалба с вх.№ 3008/26.02.2021г. от срещу въззивно решение от 16.02.2021 г., постановено по в. гр. дело № 2701/2020 г., на Софийския апелативен съд в частта, с която е потвърдено решение № 1183 /12.02.2020 г., постановено по гр. д. № 2359/2019 г. на Софийски градски съд, ГО I-15 с-в, поправено с решение № 3519 от 16.06.2020 г., постановено по същото дело, в частта му, с която е осъдена на осн. чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ да заплати на Д. Й. Й. сумата от 15 000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от образувано срещу него досъдебно производство № 313/2014г. по описа на СО-ДГП, за престъпление по чл. 284, ал. 1 НК, което е прекратено с постановление на СГП от 28.11.2016г., ведно със законната лихва върху тази сума за периода от 28.11.2016г. до 17.02.2019г., както и в частта за разноските, направени пред първата инстанция, пред ВКС е било образувано гр.д.№1834/2021 г., ГК, III г.о.

Липсва спор между страните и от доказателствата по делото се установява, че с решение №15/29.03.2022 г. на ВКС по гр.д.№1834/2021 г., III г.о. е било отменено въззивно решение от 16.02.2021 г., постановено по в. гр. дело № 2701/2020 г., на Софийския апелативен съд, в частта, с която е потвърдено решение № 1183/12.02.2020 г., постановено по гр. д. № 2359/2019 г. на Софийски градски съд, ГО I-15 с-в, поправено с решение № 3519/16.06.2020 г., постановено по същото дело, в частта му, с която е осъдена на осн. чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ да заплати на Д. Й. Й. обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от образувано срещу него досъдебно производство № 313/2014г. по описа на СО-ДГП, за престъпление по чл. 284, ал. 1 НК, което е прекратено с постановление на СГП от 28.11.2016г., за сумата над размер 8000 лв. до размер 15 000 лв., ведно със законната лихва върху тази разлика за периода от 28.11.2016 г. до 17.02.2019 г., като вместо това е отхвърлен като неоснователен предявения от Д. Й. Й. срещу Прокуратура на Република България иск с правно основание чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ за сумата 7 000 лв. /разлика над сумата 8 000 лв. до размера на сумата 15 000 лв./ обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в резултат от образувано срещу него досъдебно производство № 313/2014г. по описа на СО-ДГП, за престъпление по чл. 284, ал. 1 НК, което е прекратено с постановление на СГП от 28.11.2016г., ведно със законната лихва върху тази сума за периода от 28.11.2016 г. до 17.02.2019 г. Със същото решение на ВКС въззивно решение от 16.02.2021 г., постановено по в. гр. дело № 2701/2020 г., на Софийския апелативен съд е оставено в сила в останалата му обжалвана част, в това число и в частта за разноските.

Между страните няма спор и от представената справка /л.81 от делото/ става видно, че съгласно предявен за плащане изпълнителен лист от 04.05.2022 г., издаден по гр.д. №2359/2019 г. по описа на СГС по сметката на ищеца от е била преведена с бюджетно платежно нареждане от 04.07.2022 г. сумата в размер на общо 11554,45 лв., от които сумата в размер на 8000 лв., представляваща неимуществени вреди, сумата в размер на 1804,45 лв., обезщетение за забава върху главницата за периода от 28.11.2016 г. до 17.02.2019 г., както и 1750 лв. съдебни разноски.

Вземането по чл.86 ал.1 ЗЗД има обезщетителна функция за вредите на кредитора от забавата при неизпълнение на парично задължение. Обезщетителната /мораторна/ лихва по чл.86 ал.1 ЗЗД не се дължи при нормално развитие на облигационното отношение – при срочно изпълнение на парично задължение. Това задължение възниква само при поискване – като последица от уважаването на иск за главницата или чрез самостоятелен иск за обезщетение за вредите от забавата /така и решение № 111/27.10.2009 г. по т. д. № 296/2009 г., ВКС, I т. о.; решение № 97/17.03.2017 г. по гр. д. № 60229/2016 г., ВКС, IV гр. о./, какъвто е настоящият случай.

В решение № 50/12.03.2010 г. по т. д. № 485/2009 г. на ВКС, II т. о. и определение № 305/09.11.2015 г. по гр. д. № 5086/2015 г., ВКС, II г. о., е прието, че при предявен в самостоятелно производство иск по чл. 86, ал. 1 ЗЗД за обезщетение за забава върху присъдена с влязло в сила съдебно решение сума, кредиторът може да претендира и законната лихва върху вземането от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на главния дълг, щом като не е налице произнасяне в тази насока с предходния влязъл в сила съдебен акт. Посочено е, че след като в предходното производство претенция за законна лихва по чл. 86, ал. 1 ЗЗД изобщо не е предявена, то е несъмнено правото на ищеца да претендира заплащането на това обезщетение за забава в отделно производство.

Страните не спорят, че с влязлото в сила съдебно решение законна лихва на ищеца за периода от 18.02.2019 г. до 24.10.2021 г. не е присъдена, поради непретендирането на такава от тази страна по делото. Когато задължението е срочно, длъжникът изпада в забава след изтичането на срока, а когато няма определен ден, длъжникът изпада в забава след като бъде поканен от кредитора /чл.84 ал.2 ЗЗД/. Както в правната теория, така и в съдебната практика, безпротиворечиво се приема, че исковата молба има значението на такава покана. Размерът на лихвата за забава в разглежданата хипотеза се определя от Министерския съвет - чл. 86, ал. 2 ЗЗД. С оглед предходното, при наличието на присъдена главница и отсъствие на влязъл в сила съдебен акт по отношение на законната лихва върху същата, не съществува процесуална пречка тази лихва да бъде претендирана в отделно самостоятелно производство, независимо от акцесорния ѝ спрямо главния дълг характер.

Предвид гореизложеното, следва да бъде уважено искането на ищеца за присъждане на законна лихва върху сумата от 8000 лева, представляваща главница, присъдена с решение №15/29.03.2022 г. на ВКС по гр.д.№1834/2021 г., ГК, III г.о., за период считано от 18.02.2019 г. до 25.10.2021 г., в размер от 2177,78 лева, който иск се явява изцяло основателен, доколкото при изчисление с общодостъпен електронен калкулатор от съда по реда на чл.162 ГПК същата възлиза на 2180 лв.

Не се спори между страните, че главницата в размер на 8000 лв. е заплатена след завеждане на настоящата искова молба, поради което и в полза на ищеца следва да бъде присъдено вземане за законна лихва върху главницата за периода от датата на предявяване на иска: 25.10.2021 г., до 03.06.2022 г., което според претенцията на ищеца и определено от съда по реда на чл.162 ГПК с помощта на общодостъпен онлайн калкулатор, възлиза на сумата в размер на 493,33 лв., поради което и претенцията следва да се уважи изцяло в предявения размер при спазване на диспозитивното начало.

По разноските:

При този изход на спора пред настоящата инстанция и на основание чл.78 ал.1 ГПК

право на разноси се поражда единствено за ищеца. Същият е представил доказателства за сторени такива за платена държавна такса в размер на 109,52 лв., адвокатско възнаграждение в размер на 300 лв. по в.ч.гр.д.№7785/2022 г. по описа на СГС, ЧЖ-І-ІІ състав и адвокатско възнаграждение в размер на 600 лв. по настоящето дело, както и за платена държавна такса за частна жалба в размер на 15 лв. Ответникът е своевременно релевирали възражение по чл.78 ал.5 ГПК, което съдът намира за основателно, поради което и следва да редуцира претендираните от ищеца разноси за адвокатско възнаграждение за настоящето производство в минимален размер от 421,64 лв., съобразно приложимата редакция на чл.7 ал.2 т.2 НМРАВ, поради което и на ищеца се следват разноси в размер на общо 846,16 лв. за платена държавна такса за образуване на делото и по частна жалба, и разноси за адвокатско възнаграждение в настоящето производство и по в.ч.гр.д. №7785/2022 г. по описа на СГС.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА на основание чл.86 ал.1 ЗЗД седалище и адрес на управление . **ДА ЗАПЛАТИ** на Д. Й. Й. ЕГН ***** съдебен адрес гр..... сумата от **2177,78 лева**, представляваща обезщетение за забавено плащане за периода 18.02.2019 г. до 24.10.2021 г. върху главницата от 8000 лева, присъдена с решение №15/29.03.2022 г. на ВКС по гр.д.№1834/2021 г., ІІІ г.о., както и сумата от **493, 33 лева**, представляваща обезщетение за забавено плащане за периода 25.10.2021 г. до 03.06.2022 г. върху главницата от 8000 лева, присъдена с решение №15/29.03.2022 г. на ВКС по гр.д.№1834/2021 г., ГК, ІІІ г.о.

ОСЪЖДА седалище и адрес на управление ., **ДА ЗАПЛАТИ** на основание чл.78 ал.1 ГПК на Д. Й. Й. ЕГН ***** съдебен адрес гр..... сумата от **846,16 лева** разноси в настоящето производство и в производството по в.ч.гр.д. №7785/2022 г. по описа на СГС, ЧЖ-І-ІІ състав.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____